

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA RADA IZBY

Kraków, 9 września 2020 r.
L.dz. 421/MPORIA/2020

Szanowny Pan
Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Szanowny Pan
Witold Kozłowski
Marszałek Województwa Małopolskiego

Stanowisko Rady Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

w sprawie zawiadomienia o wszczęciu z urzędu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków postępowania administracyjnego w sprawie wpisu do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego pola wlotów przy zachodniej części pasa startowego lotniska Rakowice-Czyżyny

Na terenach będących przedmiotem działań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został rozstrzygnięty konkurs na budowę Małopolskiego Centrum Nauki, obiekt oczekiwany od dawna przez mieszkańców miasta oraz będący przedmiotem starań zarówno Marszałka Województwa Małopolskiego jak i Urzędu Miasta Krakowa.

Spośród kilkudziesięciu nadesłanych prac z niemal całego świata, międzynarodowe Jury konkursu wybrało koncepcję biura HEINLE, WISHER UND PARTNER ARCHITEKCI SP. Z O.O. w składzie Edzard Schultz, Anna Stryzewska-Słońska, Współpraca autorska: Dominika Niewczas, Joanna Pittner, Katarzyna Woszczyzna, Tomasz Pańdo, Małgorzata Oleśkowska.

Pierwsza nagroda została przyznana za powściągliwą a jednocześnie pełną wyrazu propozycję architektury odpowiednią dla opisywania przestrzeni poświęconych nauce ale równocześnie wpisaną w charakterystyczny pejzaż fragmentu miasta poświęconego lotnictwu. Dynamika pryzmatycznej formy buduje kulminacje przestrzenne w miejscach oferujących najbardziej interesujące widoki. Klarowność zdyscyplinowanej formy sprzyja wymogom dotyczącym energooszczędności i bezkolizyjnej współpracy z przyrodą. Czytelność podziału na strefy będzie sprzyjać łatwości poruszania się użytkowników tak przyjezdnych, incydentalnych, jak i stałych bywalców. Współczesna formuła elewacji umożliwia informowanie o wydarzeniach odbywających się w centrum zarówno z małej, jak i dużej odległości.

Wybór terenu znajdował uzasadnienie ze względu na sąsiedztwo Krakowskiego Parku Technologicznego, zespołu obiektów Politechniki Krakowskiej, Muzeum Lotnictwa, jak i rozwijającego się po północnej stronie ulicy Bora Komorowskiego ośrodka usługowego z zespołem handlowo-biurowym. Cały ten obszar ma potencjał stanowić w najbliższej przyszłości ośrodek rangi lokalnego centrum w systemie policentrycznym miasta Krakowa.

Stanowisko Pani Moniki Bogdanowskiej, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stanowi olbrzymie zaskoczenie dla środowiska architektów.

Warunki konkursowe były konsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który akceptował lokalizację pod warunkiem poszanowania reliktu, pozostałości po porcie lotniczym w Czyżynach w postaci pasa startowego. Ten warunek stał się jednym z podstawowych zadań dla uczestników konkursu. Wybrany przez międzynarodowe Jury projekt, spełniał w pełni stawiane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków wymagania. Szczególnie, że pas startowy nabrał dodatkowego znaczenia stając się niejako przestrzenią sceny dla widowni ukształtowanej poprzez zielony dach budowli zorientowany skłonem na pas startowy. Dach ma służyć mieszkańcom i odwiedzającym jako swego rodzaju „łąka”, po której spacerują lub na której siedzą chętni do obserwacji tego obszaru, a także tego co stanowi ekspozycję Muzeum Lotnictwa na otwartym terenie. Budowla unikalna w swym charakterze jako obiekt architektoniczny, ale także jako niezwykle potrzebny program funkcjonalny godny Krakowa jako metropolii.

Podnoszony problem dojazdu do przedmiotowego obiektu jest możliwy do rozwiązania, tak aby inwestycja mogła być realizowana. Wstrzymanie procesu przygotowania i realizacji budowy, z realnym ryzykiem odstąpienia od realizacji, byłoby niepowetowaną stratą nie tylko ekonomiczną, z powodu poniesionych kosztów, ale także, a może przede wszystkim z powodu utraty i zaprzepaszczenia możliwości powstania tak potrzebnego miastu ośrodka współczesnej i nowoczesnej edukacji.

Sprzężenie działań instytucji odpowiedzialnych za prawidłowy rozwój miasta jako metropolii jest konieczne dla pożytku nie tylko mieszkańców Krakowa ale i dla mieszkańców co najmniej naszego Regionu.

Podsumowując, Rada Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów oraz Zespół i Forum ds. Urbanistyki zdecydowanie jest przeciwna wstrzymaniu budowy Małopolskiego Centrum Nauki kosztem wpisywania strefy pozostałej po byłym lotnisku w Czyżynach do rejestru zabytków krajobrazu kulturowego. Pozostawienie pasa startowego jest już przesądzone rozwiązaniami konkursowymi, a jego otoczenie nie spełnia ważnego świadka historii, gdyż zostało już dawno przekreślone istniejącymi tu budynkami, a teren inwestycyjny jest położony tylko częściowo na obrzeżu płaskiej części dawnego lotniska.

Istnieje jeszcze jedna bardzo ważna przesłanka, co do powyższego stanowiska, a mianowicie fakt, że byłby to już szósty przypadek wydawania pieniędzy publicznych, zaprzepaszczonej kontynuacją działań pokonkursowych. Konkurs na Bunkier Sztuki, Konkurs na rozbudowę Muzeum Narodowego w Krakowie, Konkurs na Muzeum Lema, Konkurs na Centrum Muzyki i ostatnia wiadomość konkurs na Muzeum Stanisława Wyspiańskiego.

Ta sytuacja osłabia pozycję miasta w środowisku nie tylko ogólnopolskim, ale i za granicami kraju, zwłaszcza że konkursy miały charakter międzynarodowy. Architekci tracą także zaufanie do sensu wkładania wysiłku w pracę, która może tak łatwo pójść na marne.

Z poważaniem,

arch. **Marek Tarko**
Przewodniczący Rady
Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

arch. **Wojciech Dobrzański**
Skarbnik Rady
Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Otrzymują :

1. Prezydent Miasta Krakowa
2. Marszałek Województwa Małopolskiego

Do wiadomości :

1. Wojewoda Małopolski
2. Wojewódzki Konserwator Zabytków w Krakowie
3. Stowarzyszenie Architektów Polskich o. Kraków
4. a/a